

Handläggare:
Andreas Jaeger, 08-508 29 269

Till
Stadsmiljöteln

Remiss av Miljömålsberedningens delbetänkande Med miljömålen i fokus - hållbar användning av mark och vatten (SOU 2014:50)

Svar på remiss från Stadsmiljöteln (Dnr 001185/2014).

Sammanfattning

Koncernledningen ser positivt på delbetänkandets utformning och den starka kopplingen mellan redovisade strategier och hur generationsmålet och miljö kvalitetsmålen ska uppnås.

Koncernledningen instämmer i att det behövs en tydlig och effektiv styrning av markanvändning och vattenmiljön. Därtill behöver det vara lätt att vara "miljösmart" som verksamhetsutövare. I syfte att förbättra styrningen anser koncernledningen att verksamhetsutövare bör ges ekonomiska incitament för att skydda miljön, utöver vad som följer av gällande regelverk.

Ärendet

Stadsmiljöteln har remitterat Miljömålsberedningens delbetänkande *Med miljömålen i fokus - hållbar användning av mark och vatten (SOU 2014:50)* till bland annat Stockholms Stadshus AB, som i sin tur har remitterat vidare till dotterbolagen Stockholm Vatten och Stockholms Hamn. Stockholms Hamn har inget att anföra i ärendet och har således inte besvarat remissen. Nedan följer en redovisning av Stockholm Vattens remissvar i huvudsak. Remissvaret i sin helhet återfinns i bilaga.

Regeringen beslutade den 1 juli 2010 att tillsätta en parlamentarisk kommitté (dir 2010:74) med uppdrag att lämna förslag till Regeringen om hur miljö kvalitetsmålen och generationsmålet kan nås. Kommittén antog namnet Miljömålsberedningen. Beredningens övergripande uppdrag är att utveckla strategier med etappmål, styrmedel och åtgärder inom av regeringen prioriterade områden. Enligt tilläggsdirektiv som regeringen beslutade om den 13 oktober 2011 (dir 2011:91) ska beredningen senast i juni 2014 ta fram ett förslag till en strategi för att uppnå relevanta delar i generationsmålet och miljö kvalitetsmålen kopplade till en långsiktigt hållbar markanvändning, utifrån ett helhetsperspektiv. Förslagen till strategi för arbetet med miljömålen kopplat till hållbar användning av mark och vatten redovisas i delbetänkandet SOU 2014:50.

Strategin består av sex delar:

Del A Strategier om mark och vatten för att nå miljömålen

Del B Hållbar användning av jordbruksmark

Del C Grön infrastruktur

Del D Stärkt klimatanpassning

Del E Hållbar förvaltning av vattenresurserna

Del F Effektiv styrning inom havs- och vattenmiljöområdet

Del G Samlad konsekvensbedömning

Utredningen använder tre olika vägar för att genomföra strategin.

- Etappmål.
- Författningsförslag.
- Uppdrag till olika myndigheter.

Underremiss

Stockholm Vattens remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget anser att utredningen gjort ett mycket bra arbete och tagit ett helhetsgrepp när det gäller väsentliga mark- och vattenfrågor. Beredningen går utöver frågor och problemställningar som är direkt kopplade till miljömålen, vilket är en styrka.

De särskilt viktiga frågorna om klimatsäkring och koppling till grön- och infrastruktur har behandlats väl.

Sammantaget samtycker Stockholm Vatten med utredningens strategi i alla dess delar, men vill lyfta fram ett antal mer detaljerade synpunkter inom området ”Stärkt Klimatanpassning”. Bolaget anser att hanteringen av kraftiga flöden är ett prioriterat område, som till stor del även styr de rent kvalitativa frågorna (vattenkvalitet). I den urbana miljön är flödena en samhällsekonomiskt större fråga än de rent kvalitativa vattenfrågorna. Stockholm Vatten vill särskilt betona vikten av VA-företrädares möjlighet att genom avgifter (stys i dag av lagen om allmänna vattentjänster) och anvisning av nivåer för anslutningar, bygga och underhålla klimatsäkra anläggningar.

Det har visat sig, vid de senaste skyfall som har kommit, att gator och vägar har en avgörande roll för avledning av vatten. Stockholm Vatten betonar vikten av att väghållare får direktiv att beakta även denna aspekt i sin planering av nya vägar och underhållsplaner för befintliga (bilaga).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser positivt på delbetänkandets utformning och den starka kopplingen mellan redovisade strategier och hur generationsmålet och miljö kvalitetsmålen ska uppnås.

Utifrån koncernens perspektiv ska det vara lätt att vara ”miljösmart”. Det kräver en lagstiftning och regelsystem som är lättförståliga och enkla att följa. I annat fall riskerar det att ta tid och resurser från själva åtgärdsarbetet. Det behövs en tydlig och effektiv styrning av markanvändning och vattenmiljön.

Koncernledningen anser att det är bra att den bärande principen utmanas, om att verksamhetsutövaren ska svara för alla kostnader för åtgärder som krävs för att skydda miljön. Koncernledningen ser istället positivt på delbetänkandets förslag om att ersätta verksamhetsutövare för de vidtagna åtgärder som ger miljönytta, utöver vad som följer av gällande regelverk. Det förbättrar styrningen och innebär ekonomiska incitament att skydda miljön.

Ingela Lindh
VD

Bilaga

Remissvar Stockholm Vatten

Remiss av SOU 2014:50 Med miljömålen i fokus – Ett delbetänkande av Miljömålsberedningen

Bakgrund

Regeringen beslutade den 1 juli 2010 att tillkalla en parlamentarisk kommitté (dir. 2010:74) med uppdrag att lämna förslag till regeringen om hur miljö kvalitetsmålen och generationsmålet kan nås. Kommittén antog namnet Miljömålsberedningen. Beredningens övergripande uppdrag är att utveckla strategier med etappmål, styrmedel och åtgärder inom av regeringen prioriterade områden. Enligt tilläggsdirektiv som regeringen beslutade om den 13 oktober 2011 (dir. 2011:91) ska beredningen senast i juni 2014 ta fram ett förslag till en strategi för att uppnå relevanta delar i generationsmålet och miljö kvalitetsmålen kopplade till en långsiktigt hållbar markanvändning, utifrån ett helhetsperspektiv. Förslagen till strategi för arbetet med miljömålen kopplat till en hållbar användning av mark och vatten redovisas i delbetänkandet SOU 2014:50.

Strategin består av sex delar:

Del A Strategier om mark och vatten för att nå miljömålen

Del B Hållbar användning av jordbruksmark

Del C Grön infrastruktur

Del D Stärkt klimatanpassning

Del E Hållbar förvaltning av vattenresurserna

Del F Effektiv styrning inom havs- och vattenmiljöområdet

Del G Samlad konsekvensbedömning

Utredningen använder tre olika vägar för att genomföra strategin.

- Etappmål
- Författningsförslag
- Uppdrag till olika myndigheter.

Våra synpunkter

Stockholm Vatten AB(SVAB) anser att utredningen gjort ett mycket bra arbete och tagit ett helhetsgrepp när det gäller väsentliga mark- och vattenfrågor, man går utöver frågor och problemställningar som är direkt kopplade till miljömålen vilket är en styrka.

De särskilt viktiga frågorna om klimatsäkring och koppling till grön- och infrastruktur har behandlats väl.

Sammantaget samtycker vi med utredningens strategi i alla dess delar men vill lyfta fram ett antal mer detaljerade synpunkter inom området "Stärkt Klimatanpassning".

Vi anser att hanteringen av kraftiga flöden är ett prioriterat område som till stor del även styr de rent kvalitativa frågorna (vattenkvalitet). I den urbana miljön är det en samhällsekonomiskt större fråga än de rent kvalitativa vattenfrågorna.

SVAB vill särskilt betona vikten av VA-företrädares möjlighet att genom avgifter (stys i dag av lagen om allmänna vattentjänster) och anvisning av nivåer för anslutningar, bygga och underhålla klimatsäkra anläggningar.

Nedan följer ett antal riktlinjer SVAB anser skall beaktas:

- För att dagvatten ska kunna avledas även vid högvatten måste mark- och byggnader ligga på nivåer som tillåter avledning med självfall mot recipienten. De angivna nivåerna bör således gälla enbart för bebyggelse direkt vid strandkant. För övrig bebyggelse/mark bör antingen marken höjas med ytterligare: 1 % av avståndet från strandkant till byggnad eller med lutningen för avledning av ett 10-årsregn. Detta medför att lägsta mark- och grundläggningsnivåer måste ökas med upp till en meter för var 100:e meter man rör sig bort från recipienten. Exempel: Om lägsta grundläggningsnivå är +3,00 i anslutning till strandlinjen kan den behöva vara +4,50 på en plats 150 meter från stranden. (Ofta torde påslaget på grundläggningsnivån kunna halveras i det enskilda fallet men detta måste i så fall verifieras med beräkningar i det enskilda fallet.)
- För att spillvatten och kombinerat avloppsvatten ska kunna avledas även vid högvatten måste lägsta avloppsenhet i byggnad ligga på nivå som tillåter avledning med självfall mot bräddnivå i avloppspumpstation. Antingen höjs lägsta avloppsenhet som avleds med självfall med ytterligare: 1 % av avståndet från strandkant till byggnad eller med lutningen för avledning av ett 10-årsregn.
- Det föreligger stor osäkerhet över hur mycket havet kommer att stiga. Föreslår därför att alla värden i nedanstående tabell för år 2100 ändras till 3,00 m i RH2000. Således 295 cm ändras till 300 cm för Stockholm. En uppdaterad IPCC rapport kommer i höst och SMHI kommer utgående från denna att se över sina prognoser. Rekommendationerna bör därför uppdateras löpande baserat på SMHI:s slutsatser.
- Rekommendationerna siktar in sig på lägsta grundläggningsnivå men bör istället ta sikte på lägsta dräneringsnivå, eftersom det knappast är önskvärt att vid höga vattenstånd dämna dräneringssystem ända upp till underkant grundplatta.
- Extra marginal skall om möjligt hållas till byggnader och anläggningar med samhällskritiska funktioner.

Det har visat sig vid de senaste skyfall som har kommit att gator och vägar har en avgörande roll för avledning av vatten. Vi vill betona vikten av att väghållare får direktiv att beakta även denna aspekt i sin planering av nya vägar och underhållsplaner för befintliga.

Lars Lindblom

Avdelningschef Kvalitets- och miljöstyrning.